

A PLEIONE

VÁLTOZÓCSILLAG-ÉSZLELŐ

HÁLÓZAT ROVATA

PVH

* 1979 *

rovatvezetők: Mezősi Csaba, Mizser Attila, Szóke Balázs

ÉSZLELŐ	Nk.	SZEPTEMBER	OKTÓBER	MŰSZER
Bakos Béla/Budapest/	Bak+	-	8/5	15 T
Bartos Pál/Sülysáp/	Bar	17/17	23/21	8 L
Bartus Ferenc/Kisnémedi/	Bat	6/3	-	7x50 B
Dömény Gábor /Kajdacs/	Döm	71/35	-	10 L
Fodor Antal/Sülysáp/	Fod	-	1/1	8 L
Hegedűs Tibor/Szeged/	Het	12/9	17/13	10x50 B
Hevesi Zoltán/Kaposvár/	Hev	12/6	-	10x50 B
Horváth Ferenc/Veszprém/	Hof	4/3	3/2	10x50 B
Keszthelyi Sándor/Vasas/	Ksz	1/1	36/16	7x50 B
Kósa-Kiss Attila/Salonta/	Kka	188/98	-	7x50 B
Mizser Attila/Budapest/	Mzs	281/91	334/130	30 L
Mokos Ferenc/Sülysáp/	Moo	-	1/1	8 L
Murai Antal/Nádasdladány/	Mur	69/41	-	6.3 L
Nagy M. Ákos/Pécs/	Nma	-	3/3	7x50 B
Nagy Zoltán/Szeged/	Naz+	5/5	-	7x50 M
Németh B. Ákos/Budapest/	Nba	2/2	16/14	15 T
Neubauer, Richard /A./	Neu	28/6	-	10x50 B
Papp Sándor/Kecskemét/	Pps	57/18	63/29	24.4 T
Ratz, Kerstin /NDK/	Rek	16/7	17/8	6.3 L
Ságodi Ibolya/Mélykút/	Sgi	14/12	29/18	7x50 M
Schweitzer, Emile/FRANCIAO/Sch	Sch	438/135	24/24	31 T
Szánthó Lajos /Budapest/	Szn	3/3	-	n.
Toone, John/ANGLIA/	Too	264/95	236/86	20 T
Tóth János /Mezőberény/	Tjs+	-	5/4	10 T
Zalezsák Tamás /Pécs/	Zal	151/68	30/30	15 T

Összesen 25 észlelő 2485 fényességbecslést végzett.

félszabályos változók

július-október

/Összeállította: Németh Buhin Ákos/

- 001444 VK And/SRa/ 9 mg körül ingadozik/Kka,Mzs,Nba,Fjs/.
 002235 AQ And/SR/ 8.4-8.7 mg között halványodik/Kka,Nba/.
 011041 BK And/SRa/ 11.4-10.8 mg között fényesedik/Mzs,Sch/.
 011157 V465 Cas/SRb/ 6.5-7.0 mg között ingadozik/11 észl./.
 015470 V393 Cas/SR/Konstans 7.6 mg-nál /10 észlelő/.
 021556 BS Per/SRc/ Csak augusztusban volt értékelhetően ész-
 relve: 9.4 mg-ós /Het,Nba,Szn/.
 021558 S Per/SRc/ 9.4-10.3 mg között halványodik/Kvi,Mur,
 Nba,Sch,Szn/.
 023534 W Tri/SRc/ 8.4-8.0 mg között ingadozik/Kka,Kvi,Too,
 Nba/.
 024217 T Ari/SRa/ 9.0-10.1 mg között halványodik/Nba,Mzs,
 Zal/.
 033362 U Cam/SRb/ Átlagfényessége 8.2 mg/Kvi,Nba,Szn,Too/.
 033380 SS Cep/SRb/ 7.2 mg-ós/9 észlelő/.
 042164 RY Cam/SRb/ 7.9-8.4 mg közötti észlelések/Kka,Kvi,
 Nba,Szn/.
 042215 W Tau/SRb/ 10.2-10.0 mg között lassan fényesedik/Mzs/.
 044067 ST Cam/SRb/ Júliusban és augusztusban 7.2 mg-ós, majd
 később minimumban van 7.7 mg-val/6 észl./
 050001 W Ori/SRb/ 6.6-7.0 mg között ingadozik/Kka,Mur,Nba,
 Pps,Too/.
 053920 Y Tau/SRa/ Szeptemberben és október elején maximum-
 ban van 7.0 mg-val/Kka,Mzs,Mur,Too/.
 055122 BQ Ori/SRa/ Szeptemberben maximumban van 7.0 mg-val
 ezt követően 8.3 mg-ós/Kka,Mur,Nba,Too/.
 062938 UU Aur/SRb/ Kisebb ingadozásokat mutat 6.0-6.3 mg
 között/8 észlelő/.
 072046 Y Lyn/SRc/ 7.9 mg-ós minimumból 7.1 mg-ig fényese-
 dett/6 észlelő/.
 084917 X Cnc/SRb/ 6.7-ről 7.0 mg-ra csökkent fényessége
 /Kka,Too/.
 105270 VW UMA/SRb/ Szeptember kivételével végig észlelt:
 7.3 mg-ós/7 észlelő/.
 112245 ST UMA/SRb/ 6.7-7.3 mg között ingadozik/6 észlelő/.
 114036 TV UMA/SRb/ Konstans 7.2 mg-nál/Too/.

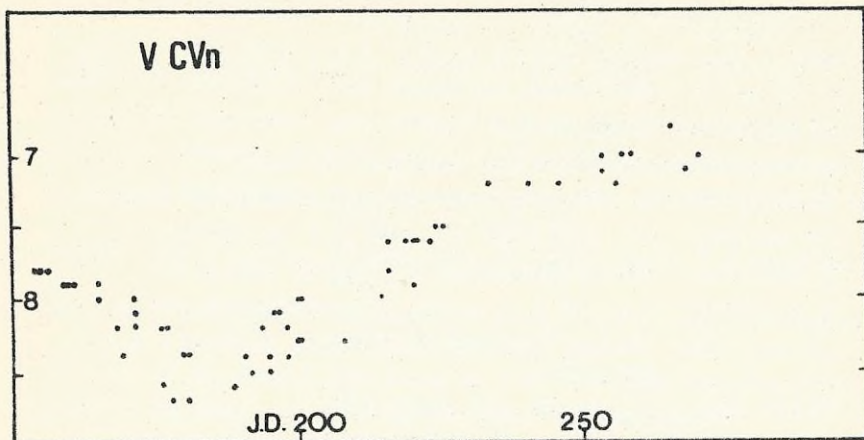
- 115158 Z UMa/SRb/ Augusztus elején 7.0 mg-ós maximumban, október végéig 8.0 mg-ig halványodik/15 észlelő/.
- 121561 RY UMa/SRb/ 7.5 mg-ról 8.0 mg-ra halványodott/12 észlelő/.
- 123556 Y UMa/SRb/ 8.4-8.8 mg között változik/7 észlelő/.
- 124045 Y CVn/SRA/ Nem mutatott változást:5.8 mg-ós/10 észlelő/.
- 125266 RY Dra/SRb/ Maximumból 7.6 mg-ra halványodott/7 észlelő/.
- 131546 V CVn/SRA/ Változását fénygörbén szemléltetjük.
- 133674 V UMi/SRb/ Kisebb ingadozásokat mutat 7.9-8.3 mg között /10 észlelő/.
- 141926 RX Boo/SRb/ Fényessége állandó volt: 7.8 mg/Nba,Szn,Too/.
- 142539 V Boo/SRA/ Augusztus végén 10.0 mg-val minimumban volt /9 észlelő/.
- 143532 RV Boo/SRb/ Konstans 8.3 mg-nál/Kka,Nba,Szn,Too/.
- 143732 RW Boo/SRb/ 7.7 mg-ós/Kka,Nba,Szn,Too/.
- 153738 RR CrB/SRb/ Fényességét nem változtatta:8.0 mg-ós /6 észlelő/.
- 154748 ST Her/SRb/ Enyhén fényesedik 8.3-7.9 mg között/Nba,Szn,Too/.
- 155436 RS CrB/SRA/ Augusztusi átlagfényessége 8.2 mg/Kka,Kvi,Nba,Szn/.
- 155947 X Her/SRb/ Lassan fényesedik 6.7-ről 6.3 mg-ig /19 észlelő/.
- 162542 g Her/SRb/ Enyhén ingadozik 5.3-5.8 mg között /22 észlelő/.
- 163360 TX Dra/SRb/ Júliusi minimumából 7.4 mg-ra fényesedett, majd ismét 8.1 mg-ós /9 észlelő/.
- 164055 S Dra/SRb/ 8.8 mg-ós/ 6 észlelő/.
- 164657 AH Dra/SRb/ 7.0 mg-ról szeptember végére 8.5 mg-ra halványodott/8 észlelő/.
- 171014 alfa Her Átlagfényessége 3.4 mg/12 észlelő/.
- 171036 UW Her/SRb/ Az észlelések meglehetősen szórtak, de sejthető, hogy 8.0 mg-ós/10 észlelő/.
- 180441 V566 Her Jelentős változást nem mutat: 7.9 mg-ós /Hog,Kka,Kvi,Nba,Szn/.
- 183146 SZ Lyr/SRA/ Szeptember végén 12.3 mg-ról hirtelen 11.4 mg-ra fényesedik/Mzs,Sch/.
- 184408 S Sct/SRb/ 7.7 mg-ós /9 észlelő/.
- 185905 V Aql/SRb/ Konstans: 7.6 mg-ós/Bar,Kvi,Szn,Too/.
- 192545 AW Cyg/SRb/ 8.9 mg-ós /11 észlelő/.

- 192745 AF Cyg/SRb/ Júliusban maximumban van 6.4 mg-val, majd 7.0 mg körül ingadozik/21 észlelő/.
- 193723 TT Cyg/SRb/ 8.3 mg-ós /6 észlelő/.
- 200715 S Aql/SRb/ Heves változásokat mutat 9.8-11.6 mg között /Bar, Sch, Zal/.
- 200938 RS Cyg/SRa/ Értékelhetetlen!
- 201121 RT Cap/SRb/ Nem változik: 8.3 mg-ós/Too/.
- 203317 EU Del/SRb/ 6.0-6.5 mg közötti észlelések/23 észl./.
- 203067 TW Del/SR/ Két észlelés alapján 9.7 mg-ós/Bar/.
- 204117 U Del/SRb/ Átlagfényessége 6.8 mg/23 észlelő/.
- 213244 W Cyg/SRb/ 7.1-ről 6.0 mg-ra fényesedik/13 észlelő/.
- 213231 AB Cyg/SRb/ Október kivételével végig észlelt: 8.0 mg /Kka, Mur/.
- 213845 V1339 Cyg 6.7 mg-ós /12 észlelő/.
- 213753 RU Cyg/SRa/ Augusztus közepén 9.2 mg, maximumban/Sch/
- 213937 RV Cyg/SRb/ 7.9-8.3 mg között ingadozik/Kka, Mzs, Szn/.
- 214058 mü Cep/SRc/ Az észlelések meglehetősen szórtak, de sejthető, hogy 4.7 mg-ós/15 észlelő/.
- 215927 TW Peg/SRb/ Szeptemberben minimumban van 8.1 mg-val /9 észlelő/.
- 223757 W Cep/SRc/ Konstans, 7.6 mg/10 észlelő/.
- 225131 SX Lac/SRd/ Enyhe hullámozást mutat 8.5-8.8 mg között /Nba, Too/.
- 225384 AR Cep/SRb/ 7.1-7.6 mg között ingadozik/9 észlelő/.
- 225342 TV And/SRb/ Augusztusban 10.5 mg-ós minimumot ért el /Sch/.
- 231040 TY And/SRb/ 9.3 mg-ós/Zal/.
- 235659 WZ Cas/SRb/ 6.6-7.4 mg közötti észlelések /9 észl./.
- Egyszer észlelt csillagok: Aq And, Z Psc, TT Per, UV Cam, TU Gem, TV Gem, TT CrB, R UMi, RX UMa, UV Cyg, TZ And, W Per, AA Per, PX Aql, XX Per, UV Aur, S Cam, U Hya, U Ant, S Aur, X Mon, RY Leo, AV Cyg, theta Aps, T Cen.

...

Az SR változók június-október közötti feldolgozási munkáit Dömény Gábor egyéb elfoglaltságai miatt Németh Buhin Ákos végezte.

-PVH-

PVH VEZETŐSÉGI KÖZLEMÉNY

Az AFOEV Bulletint a PVH vezetőségétől központilag kapják meg az illetékes megfigyelők. Erre a postaköltségek csökkentése miatt van szükség - közölte Emile Schweitzer. Az AFOEV Bulletin 20-as és 21-es számát már ezen az úton kapták meg az észlelők.

L típusu változók

július - október

/Összeállította: Németh Buhin Ákos/

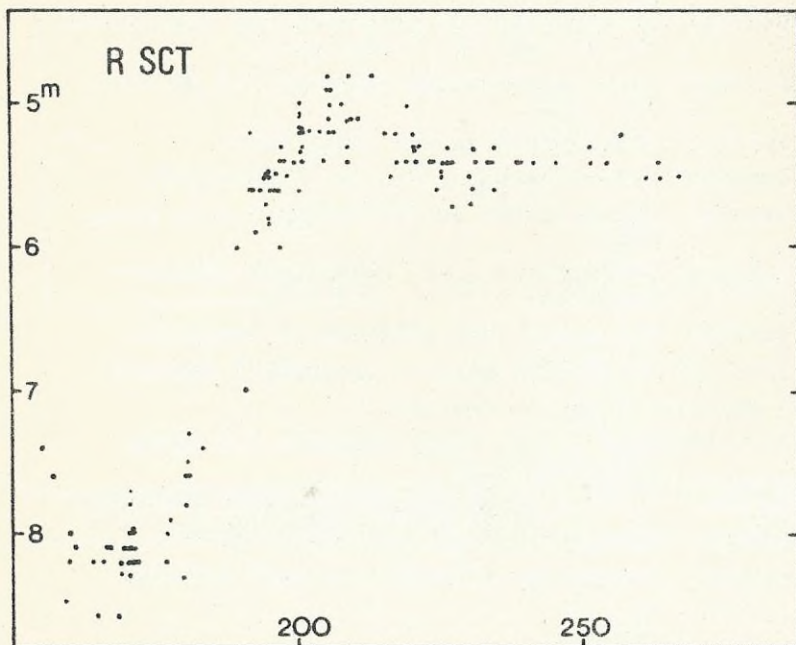
- o11355 AA Cas/Lb/ Augusztusban és szeptemberben maximumban van 8.3 mg-val /7 észlelő/.
- o2o356 KK Per/Lc/ Csak augusztusban észlelt: 7.5 mg /Kvi, Nba, Szn/.
- o21457 PR Per/Lc/ Ellentmondó adatok /Kvi, Szn/.
- o5oo68 UX Cam/Lb/ Átlagfényessége 8.5 mg /7 észlelő/.
- o5o611 RX Lep/Lb/ Augusztusban és októberben 6.2 mg /Nba, Too/.
- o75736 SV Lyn/Lb/ 8.o-7.2-7.7 mg-ós hullámzást mutatott /Nba, Too/.
- 153739 SW CrB/Lb/ 8.1 mg-ós, nem változik /6 észlelő/.
- 175554 UW Dra/Lb?/ 7.4-7.6 mg között ingadozik/7 észlelő/.
- 194652 V679 Cyg/Lb/9.9 mg-ós /Kka, Szn/.
- 194933 V449 Cyg/Lb/Mind a négy hónap folyamán 7.4 mg-ós /Kka, Nba, Szn/.
- 2o24o9 CT Del/Lb/ 8.3-7.9 mg között fényesedik/6 észlelő/.
- 22o672 DM Cep/L/ Átlagfényessége 7.8 mg /7 észlelő/.
- 221955 RW Cep/Lc/ Fényessége állandó: 7.o mg/7 észlelő/.

RV Tauri változók

/Összeállította: Németh Buhin Ákos/

- o62222 SS Gem/RV/ Maximumban van szeptemberben 8.4 mg-val, majd október végéig 8.9 mg-ig 8.9 mg-ig halványodik /Kka, Mzs, Nba/.
- o726o9 U Mon/RVb/ Október végén minimumban van 7.5 mg-val, ezt megelőzően 6.7 mg-ós /Mzs, Too/.
- 182621 AC Her/RVa/ Szeptemberben JD 231-nél 8.5 mg-ós minimumban /12 észlelő/.
- 1842o5 R Sct/RVa/ Változását fénygörbe szemlélteti /2o észlelő/.
- 191427 EP Lyr/RVa/ Csak augusztusban észlelt: 1o.5 mg.

200916 R Sge/RVb/ 9.6-9.0 mg között fényesedik/ Bar,Nba,
Zal/.
203226 V Vul/RVa/ 8.7-9.1 mg között lassan ingadozik /Mzs,
Nba/.

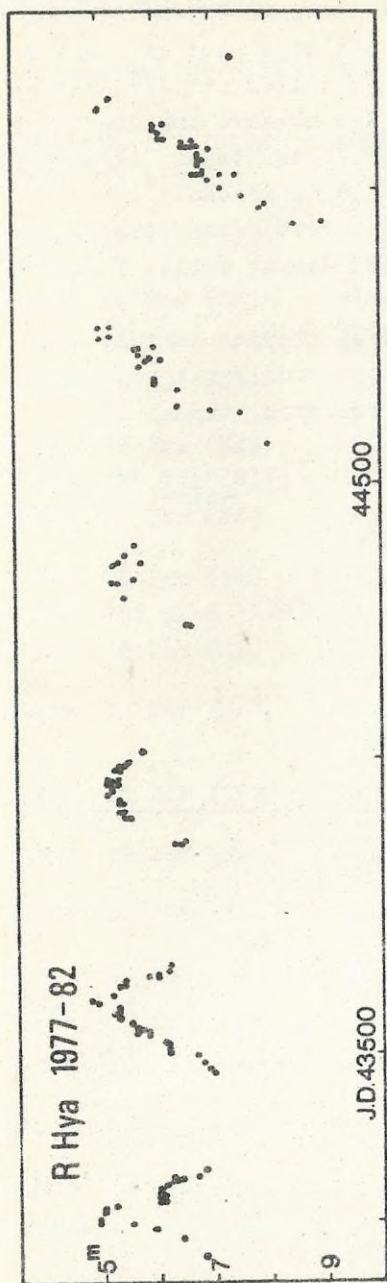

....

Az SU Teu minimuma

IAU Circular 3740: "Az SU 1979 szeptemberi minimuma után az AAVSO észlelői újabb halványodást észleltek ez év októberében - közli J. A. Mattei. A következő fénybecslések írják le a leszálló ág kezdetét: okt.19: 10.4, okt. 23: 11.5, okt. 25: 12.1, okt.26: 12.4 magnitúdó." Egy november 11-i PVH-észlelés szerint a csillag halványabb volt 14.6 magnitúdónál.

A belső borítón: az R Hydrae észlelőterképe

Az R Hya fényváltozását elsőként Maraldi ismerte fel 1704-ben.

A csillag felfedezéskori periódusa 500 nap körüli volt, ez az érték napjainkra 400 nap alá csökkent. A GCVS 388 napot közöl a csillag periódusára, míg a teljes fényváltozás 3 és 11 magnitúdó között zajlik, az átlagos értékek 4.5 ill. 9^m.

A hazai amatőrök 1977 és 1982 között 170 megfigyelést végeztek erről a csillagról. Mivel az R Hyát december elejétől június végéig, összesen csak alig valamivel több, mint fél évig lehet a mi szélességünkről megfigyelni -- meglehetősen "szaggatott" benyomást kelt fénygörbénk. De a csillag -22°-os deklinációja ellenére is sikerült értékelhető adatokat szereznünk, mivel maximumai az általunk észlelhető tartományba estek és csak az utóbbi években kezdtek eltolódni a nehezen észlelhető korányári időszakokra.

Az észlelt maximumok:

J.D. 2443210	5 ^m .0
3595	5.0
3978	5.2
4344	5.2
5150:	5.1:

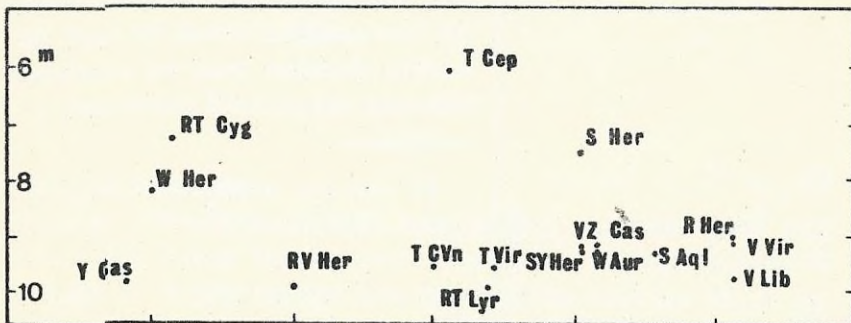
A legutolsó bizonytalan maximum-

értéket is felhasználva a GCVS-sel pontosan egyező 388 napot kapunk az átlagperiódus értékére. Láthatjuk azt is, hogy a maximumok rendszeresen az átlagosnak jellemzett $4^m.5$ alatt vannak, mely tény a GCVS-nek az R Hya növekvő amplitúdójára vonatkozó megjegyzését némiképp kérdésessé teszi, legalábbis az általunk észlelt rövid időszakra vonatkozóan. Figyeljük meg az 1977-es maximumot követő és az 1982-es maximumot megelőző lépcső-szerű megtorpanásokat 6 ill. 7 magnitúdónál!

Térképünk az AAVSO a és b térképei alapján készült. Az R Hya közvetlen közelében feltüntetett másik változó az SS Hya $\beta.1 - \beta.3$ magnitúdó között változik, típusa E?. Ne észleljük!

-Mzs-

Mira - maximumok, 1983 január

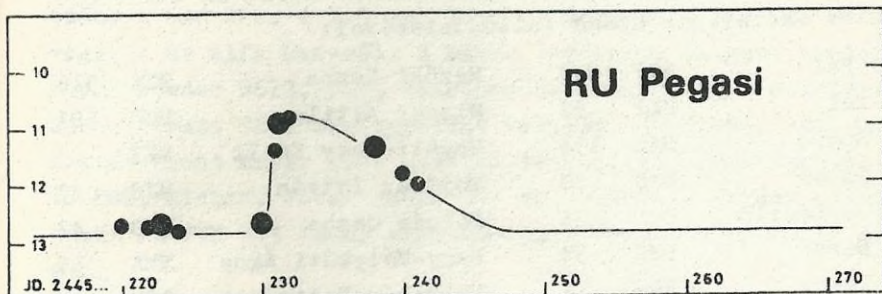
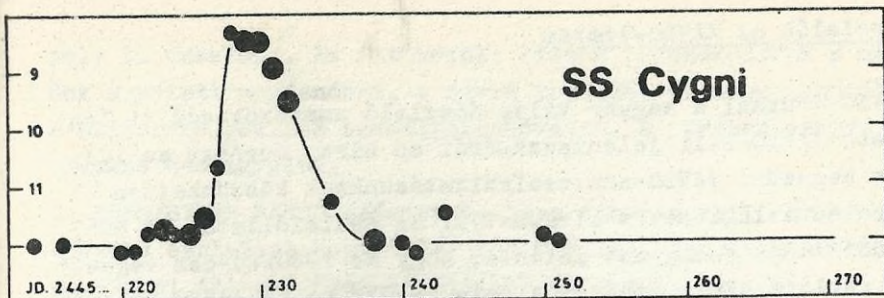
-zal-

eruptív változók

(összeállította: Mezősi Csaba)

- 002725 DZ And (RCB) Maximumban van 9^m,9-nál. (Nba, Sch)
- 005840 RX And (ZC) A két hónap folyamán fényállandósulásban van 11^m,5-nál. (Mzs, Nba, Sch)
- 012953 AX Per (ZA) Szeptemberben 11^m,6, októberben 12^m,1. (Mzs, Sch)
- 013035 KT Per (ZC) Szeptember 10-én maximumban van 12^m,0-nál, október 28-án ismét maximum körüli 13^m,0-val. (Mzs, Sch)
- 013937 AR And (UG) Szeptember 28-án 11^m,8, maximumban van. (Sch)
- 020114 TT Ari (N1) 13^m,1 alatt van. (Sch)
- 014667 CSV 171 (N1?) Konstans 7^m,2-nál. (Kka, Pps)
- 020657a TZ Per (ZC) Október 20-án a leszálló ágon észlelt 13^m,1-nál, 28-án már 14^m,2. (Mzs, Sch)
- 032443 GK Per (Na) Minimumban van 13^m,3-nál. (Mzs, Sch)
- 033922 CSV 6048 (Ia?) Közepes fényessége 6^m,7. (Kka, Pps, Sgi)
- 034323 BU Tau (GC) Továbbra is fényes: 5^m,4. (Kka, Pps, Sgi, Szn)
- 034930 X Per (GC) Lassan fényesedik, októberben már 6^m,0. (Döm, Kka, Mzs, Mur, Pps, Rek, Too, Zal)
- 040053 XX Cam (RCB) Maximumban fluktuál 7^m,2-7^m,6 között. (Döm, Mzs, Sch, Too)
- 044930 AB Aur (Ina) Csak szeptemberben észlelt: 6^m,9. (Too, Kka)
- 050943 AE Aur (Ina) Fényesedik, októberben már 5^m,6. (Kka, Pps, Sgi, Mur)
- 054319 SU Tau (RCB) Maximumban van 9^m,7-nál. (Sch)
- 060547 SS Aur (UG) Maximuma október 20-án következett be 11^m,3-val. (Mzs, Sch)
- 074922 U Gem (UG) Októberben minimumban van 14^m,0-nál. (Mzs)
- 081473 Z Cam (ZC) Szeptember 3-án sikerült észlelni egy maximumát 10^m,8-val. (Sch, Too)
- 141825 UV Boo (Isb) Fényessége 7^m,9-8^m,0. (Too)
- 154428a R CrB (RCB) Szeptember elején egy enyhe csökkenést vette kezdetét 6^m,7-ig, de október elején már ismét maximumban van. (Döm, Hof, Mzs, Naz, Kka, Sgi, Sch, Too, Zal)

155526	T	CrB (Nr)	Minimumban fluktuál $9^m,9-10^m,2$ között. (Pps, Sch, Too, Zal)
160167	AG	Dra (ZA)	Továbbra is tartja $9^m,1$ -ós átlagfényességét. (Döm, Mzs, Sch)
164025	AH	Her (ZC)	Szeptember 1-én $11^m,5$ -ös maximumban van. (Sch)
174406	RS	Oph (Nr)	A minimumnál jóval fényesebb: $10^m,2-10^m,5$ között ingadozik. (Sch, Too, Zal)
180445	DQ	Her (Nb)	Minimumban van $14^m,2$ alatt. (Mzs)
184137	AY	Lyr (UG)	Szeptember 13-án van maximumban $12^m,4$ -val. (Mzs, Sch)
184300	V603	Aql (Na)	Minimumban van $11^m,5$ -nél. (Sch)
190317	SV	Sge (RCB)	Maximumban fluktuál $11^m,1-11^m,7$ között. (Mzs, Sch)
191033	RY	Sgr (RCB)	Emelkedik a minimumból $9^m,8-9^m,1$ között szeptember folyamán. (Too)
191802	Nova	Aql 1982	Halványabb mint $14^m,0$. (Mzs)
192029	BF	Cyg (ZA)	$12^m,0-12^m,3$ között ingadozik. (Pps, Sch, Zal)
192150	CH	Cyg (ZA)	Kicsit csökkent, közepes fényessége $5^m,9$. (13 észlelő)
192121	VV	Vul (Isa)	Lassan hullámszik $10^m,5-10^m,7$ között. (Sch)
193716	HM	Sge (uni.)	Állandó $10^m,5$ -nél. (Sch)
194635	CI	Cyg (ZA)	Halvány: $11^m,2-11^m,4$ közötti észlelések. (Sch, Zal)
195533	V482	Cyg (RCB)	A maximumban fluktuál $11^m,1-11^m,4$ között. (Sch)
200720	FG	Sge (uni.)	$8^m,3-9^m,1$ között ingadozik. (Sch)
201520	V	Sge (N1)	$11^m,7-11^m,9$ között fluktuál. (Mzs, Sch)
201621	PU	Vul (N1)	Továbbra is maximumban van $8^m,3-9^m,0$ között. (Döm, Mzs, Sch, Zal)
202041	V1515	Cyg (FU)	Konstans $12^m,7$ -nél. (Sch)
203718	HR	Del (Nb)	$11^m,7-11^m,9$ közötti észlelések. (Sch)
205543	V1057	Cyg (FU)	Tovább csökken, szeptember végén már $12^m,1$. (Sch)
213843a	SS	Cyg (UG)	Szeptember 16-án mutat egy rövid maximumot $8^m,4$ -ös fényességgel. (Döm, Bak, Mzs, Nba, Sch, Too, Zal)
214612	AG	Peg (ZA)	Közepes fényessége $8^m,3$. (Döm, Kka, Mzs, Mur, Sgi, Sch, Too)
220912	RU	Peg (UG)	Egy nagyon meredek emelkedésű maximumot produkált, melyet szeptember 19-én ért el $10^m,8$ -val. (Mzs, Sch)

- 225859 UV Cas (RCB) Maximumban fluktuál $10^m,6-11^m,2$ között. (Mzs, Nba, Sch)
- 231125 EZ Peg (UG?) $9^m,2-9^m,6$ közötti észlelések. (Döm, Mzs, Sch)
- 232543 DX And (UG) Szeptember 17-én maximumban van $12^m,4$ -val. (Mzs)
- 232848 Z And (ZA) Erőteljes fluktuációkat mutat $10^m,3-11^m,0$ között. (Döm, Mzs, Nba, Sch)
- 234956 Rho Cas (RCB?) Közepes fényessége a két hónap folyamán $4^m,7$ -ről $4^m,5$ -ra emelkedett. (Hev, Kka, Naz, Pps, Sgi, Szn)

Változó galaxismagok:

- 120939 NGC 4151 (SG) Konstans $11^m,6$ -nál. (Too)
- 230008 NGC 7469 (SG) Fényessége szeptemberi észlelés szerint $12^m,6$. (Too)

PVH-észlelők az AAVSO-listán

Az AAVSO Journal a magyar változóészlelő amatőrök eddigi legaktívabb AAVSO-beli jelentkezéséről ad hirt. Jórészt az időközben megszűnt AAVSO-adatszolgáltatásunknak köszönhetően negyven észlelőnk nevét olvashatjuk az észlelőlistán. A 8067 kiküldött adat pedig azt jelenti, hogy az 1980/81-ben végzett hazai észleléseknek mintegy a fele került be az AAVSO-nyilvánosságba. Most pedig lássuk az észlelők névsorát az AAVSO-névkód és az észlelések száma feltüntetésével:

Bartos Pál	BSP	829	Mezősi Csaba	MEZ	516
Brlás Pál	BLP	52	Mizser Attila	MZS	581
Dalos Endre	DAE	134	Unyatinzsky Zsolt	MKZ	3
Dankó János	DAN	20	Mojdisz István	MJS	27
Deicsics László	DCS	24	Molnár Csaba	MOC	47
Mucsi Dezső	DMZ	34	Nagy-Mélykúti Ákos	NMA	15
Jenei Péter	FEP	11	Petrohán Betty	PNB	47
Fenyvesi András	FEN	77	Péli Edit	PEE	33
Fodor Antal	FOD	16	Piriti János	PIJ	81
Juhász László	FLZ	19	Ságodi Ibolya	SGT	16
Dömény Gábor	GDB	443	Somodi Miklós	SOM	188
Gutai András	GUA	4	Szánthó Lajos	SOZ	308
Hegedüs Tibor	HGT	79	Szauer Ágoston	SAO	5
Hevesi Zoltán	HEV	42	Szegedi Béla	SZG	43
Horváth Géza	HOV	537	Szőke Balázs	SKB	870
Horváth István	HOI	562	Tepliczky István	TPS	317
Karászi István	KAI	48	Tölgyesy Antal	TAN	1298
Keszthelyi Sándor	KSZ	8	Tuboly Vince	TUB	243
Kocsis Antal	KOC	357	Zalezsák Tamás	ZLT	52
Kovács István	KVI	62	Zenkl Gábor	ZLG	19

Az észlelőlistához még annyi megjegyzést kívánunk fűzni, hogy a 40-ből hat észlelő neve szerepelt hibásan, főleg azért, mert az adatküldők nem ügyeltek arra, hogy vezetékek és keresztnévüket megcseréljék. Az elferdült névkódok másik forrása a nehezen olvasható kézírás volt. /Juhász László neve például így szere-

pel: L. Fuha'sz/. Az itt közölt listán ragaszkodtunk a névkódok szerinti sorrendhez, a nevek írásánál viszont megpróbáltuk a magyar helyesírás szabályait követni. A jövőben ezekre is érdemes odafigyelni.

1980/81 az AAVSO számára is igen sikeres volt, az eddigi legtöbb észlelést hozta: 197 832 megfigyelést küldtek be 25 országból 481-en! Ezek között 179 új tag is szerepel, tehát náluk is nagymérvű a tagok cserélődése! Az összes észlelés száma 4 600 722. A 4.5 milliomodik észlelést Dietmar Böhme végezte az alfa Her-ről. A három legtöbbet dolgozó amatőr Wayne Lowder 6613, Paul Vedrenne 5873/három évi észlelés/, Chris Spratt 5657 megfigyelést végzett. Az "inner sanctum" listát Ernst Mayer 1967 adattal vezeti, őt Chris Spratt követi 881, Richard Weber pedig 856 észleléssel. Óriási számok ezek/ /A PVH két inner sanctum-észlelését Mezösi Csaba küldte be/.

A 4000-nél több adatot beküldő országok:

ORSZÁG	ÉSZLELŐ	ÉSZLELÉS
Belgium	9	5 528
Kanada	23	15 266
NSZK	9	7 287
Franciaország	33	26 592
Magyarország	40	8 067
Japán	6	4 214
Dél-Afrika	10	5 188
USA	295	105 637

Megjegyezzük, hogy ebben a táblázatban Franciaország háromévi észlelése szerepel.

Az AAVSO Journal több olyan cikket is tartalmaz, melyek a közeljövőben részletesebb fordításban is szerepelnek a Meteorban.

Mindjárt az első oldalon Russell Genet cikkével találkozunk, melyben a szerző a fotoelektromos fotometria újabb fejleményei-

ról számol be. Az utóbbi időben - legalábbis az USA-ban - egyre olcsóbbak a fotoelektromos észlelésekhez szükséges segédberendezések, így egyre több AAVSO-tag végez ilyen megfigyeléseket. /80-81-ben 9-en/.

A fotoelektromos észlelők egyike Kevin Krisciunas 1980-81-es Y CVn és R CrB méréseiről számol be. az Y CVn 1980-ban 0.5^m amplitúdójú 187 nap periódusú változást mutatott, míg 1981-ben az amplitúdó 0.15 volt, a periódus pedig 98 nap. Az R CrB 1981-es adatai egy kb. 49 napos csehpeida-szerű ciklikusságot mutatnak.

Két cikk is foglalkozik az R Aqr-val. Peter Garnavich az 1933-81 közötti időszak fénygörbéjét analizálja, beleértve a két fogyatkozást is. A kettős rendszer periódusára 47 ± 2 év adódott. A két főminimum között egy másodminimum létét sikerült kimutatni.

Egy általunk is jól észlelt szimbiotikus változó, a CI Cyg fénygörbéjével foglalkozik Janet Mattei. Egyben a szimbiotikus csillagok spektroszkópiái és optikai jellemzőit is összegzi. Az észlelések fedési és eruptív változó kombinált fénygörbéjét mutatják, 855 naponként jelentkező minimumokkal és az azokat követő kitörésekkel. A kitörések valószínűleg fázisfüggők.

A PVH RÉSZVÉTELE AZ EFVSO MUNKÁJÁBAN

Ez év júliusában ismét hazánkban járt Aarre Kellomäki, az EFVSO titkára, a SUAA/VSS vezetője. A kaposvári CSBK találkozó jó alkalmat adott arra, hogy behatóan megismerkedjünk az EFVSO célkitűzéseivel, jelenlegi helyzetével. Mint azt az Aarre Kellomäkival folytatott beszélgetések során megtudtuk, az EFVSO-val jelenleg angol, belga, skandináv szervezetek tartanak fenn szoros kapcsolatot.

A változócsillag-típusonkénti munkamegosztása a következőképpen alakul: a BAA vállalja a törpenóvák és más eruptív csillagok adatfeldolgozását, a cirkumpoláris mirák elemzését pedig a SUAA/VSS végzi. Minthogy a magyar amatőrök leginkább

binokulár észlelések terén jeleskednek, felmerült egy olyan EFVSO-PVH együttműködés gondolata is, melyben mi kapnánk a binokulár-változók témakörét. Néhány kiválasztott csillagról folyamatosan megkapnánk valamennyi EFVSO-adatot és a PVH-Reportokhoz hasonlóan készítenénk róluk éves görbéket. Mivel a tervezett EFVSO Report elsősorban külföldi észlelőkhöz szólna, alapkövetelmény, hogy a szöveges rész angolul - de természetesen magyarul is - íródjon.

Sajnos számunkra mindeddig megoldatlan a kétszeres, ill. többszörös adattovábbítás problémája. Nemcsak központilag küldjük több helyre a PVH adatait, hanem észlelőink egyénileg is küldik megfigyeléseiket külföldi szervezeteknek kiadványokért, térképekért cserébe. A legnépszerűbb ilyen szervezet az AAVSO, de az utóbbi időben az AFOEV Bulletinben is egyre több magyar névvel találkozunk. Bizonyos, hogy ez a jövőben is így alakul, hiszen mi csak észlelésekért cserébe kaphatjuk meg pl. az AAVSO Journal-t, nincs lehetőségünk előfizetni rá, ugyanigy a térképeket sem tudjuk közvetlenül megrendelni.

Aarre kéri a PVH-észlelőket, hogy ne küldjenek a SUAA számára adatokat, egyrészt a Meteor 6-os számában felsorolt okok miatt /Tájékoztató az EFVSO-ról/, másrészt azért, mert már saját észleléseik megjelentetése is nehézségekbe ütközik. Ezzel szemben felajánlja, hogy további 2-3 PVH-tag számára tudják megküldeni Report-jaikat, a SUAA tagok költségviselése révén.

--.-.-.-

A kaposvári találkozó kevésbé jelentős, de az érintettek számára bizonyára fontos eseménye volt az immár hagyományos labdarúgó mérkőzés a változó- ill. meteorészlelők között. Az 1982-es összecsapáson végig az MMTÉH csapata játszott fölényben, azonban a PVH-sok használták ki jobban helyzetüket. PVH-MMTÉH 3:2. Németh Buhin Ákos kétszer, Horváth Géza egyszer volt sikeres, az MMTÉH góljait Tihanyi István és Holl András lőtte. Visszavágó 1984-ben Debrecenben vagy Szombathelyen.

MIRA LÁTHATÓSÁGOK

1982 december - 1983 február

		Dec.		Jan.		Febr.	
		E	V	E	V	E	V
001838	R And	-		-		-	
004533	RR And	-		-		9.0	
012502	R Psc	-		-		-	
015254	U Per	-		-		9.5-8.1	
021024	R Ari	-		-		-	
021403	<u>Mira Cet</u>	7.5-8.3		8.3-9.0		9.0-9.5	
022000	R Cet	-		-		-	
023033	<u>R Tri</u>	9.0-9.5		-		-	
032043	Y Per	9.0-9.5		-		-	
032335	R Per	9.0		8.7-9.5		-	
042209	R Tau	-		-		-	
043065	T Cam	8.0-9.0		9.0-9.5		-	
043274	X Cam	-		-		-	
045514	R Lep	9.5-9.0		9.0-8.5		8.5-8.0	
050953	<u>R Aur</u>	-		9.0		8.5-7.7	
053068	<u>S Cam</u> /SRa/	7.7-8.1		8.1-8.5		8.5-9.3	
054920a	<u>U Ori</u>	7.0-8.0		8.0-9.5		-	
070109	V CMi	-		-		-	
070310	R CMi	-		-		9.5-8.0	
074323	T Gem	-		-		-	
081112	<u>R Cnc</u>	7.5-7.0		7.0-8.0		8.0-9.0	
081617	Y Cnc	-		9.0		8.3-8.0	
094211	R Leo	9.5-9.0		9.0-8.5		8.5-8.0	
094735	S LMi	-		-		-	
103769	<u>R UMa</u>	7.5-8.0		8.0-9.5		-	
121418	<u>R Crv</u>	7.5-8.0		8.0-9.5		-	
123160	<u>T UMa</u>	-		9.0		7.7-8.3	
123307	<u>R Vir</u>	7.5-9.5		-		-	
123961	<u>S UMa</u>	8.6-7.8		7.8-8.5		8.5-9.5	
142584	R Cam	8.3-8.7		8.7-9.5		-	
151731	<u>S CrB</u>	9.5-7.3		7.3-8.0		8.0-9.0	

		Dec.	Jan.	Febr.
		E - V	E - V	E - V
163266	<u>R Dra</u>	8.0-9.0	9.5	-
164715	<u>S Her</u>	-	9.5-7.6	7.6-8.0
180531	T Her	8.0-9.5	-	-
181136	W Lyr	8.5-9.5	-	-
183308	<u>X Oph</u>	8.0-7.7	7.7-7.5	7.5-7.3
194632	<u>Khi Cyg</u>	-	-	9.5
210868	<u>T Cep</u>	8.0-7.0	7.0-6.0	6.0-6.5
230759	V Cas	8.3-9.5	-	-
231508	S Peg	8.0-8.3	8.3-9.0	9.0-9.5
235350	<u>R Cas</u>	8.0-7.0	7.0-7.5	7.5-8.5
235939	SV And	-	9.5	9.0-9.2

Összeállította: Zalezsák Tamás

M E G J E L E N T

A

METEOR ATLASZ '82

A térkép 7,75 magnitúdóig tartalmazza az egész égbolt csillagait, valamint kettős és többszörös csillagokat, változócsillagokat, nyílt és gömbhalmazokat, planetáris ködöket, extragalaxisokat, rádióforrásokat, diffúz és sötét ködöket. A 17 30x42 cm-es méretű térképlap fehér alapon fekete jelzéssel ábrázolja a fenti objektumokat. Használata mélyég, változó, meteor észleléseknél rendkívül hasznos.

A METEOR ATLASZ '82 megrendelhető az Uránia Csillagvizsgáló címén. A térképért példányonként 60,-ft csomagolási és postázási díjat kell befizetni. /A megrendelés módja az Uránia egyéb termékeihez hasonló/.

METEOR - különkiadványok jegyzéke

A METEOR mellékleteként a lap fennállása óta számos egy, vagy kétlapos kisnyomtatvány is megjelent, melyek jegyzéke a következő:

1. Csillagászati-űrkutatói hiradó. 1973/1.sz. 1973. aug.
6 old. Lunahod-2, Szojuz-Apollo, Skylab-program.
2. Új hírek a Kohoutek-üstököséről. 1973. nov. 2 old. Efemerisek az üstököséről.
3. Szabványos ALPO észlelőlap a Jupiter észleléséhez. 74/3. számban, 1974. május, 2 old.
4. Magyarországi csillagászati szakkörök megyénkénti megoszlása. 76/1. számban, 1976. február, 2 old. /térkép/
5. Nagy meteorrajok csillagtérképre rajzolva /ábra/ 76/3. számban, 1976. június, 2 old.
6. MGY. /Meteor Gyorshírek/. 1. 1977. aug. 1 old. 1977. szept. okt. havi jelenségek.
7. MGY. 78/1. 1978. jan. 1 old. 1978. jan.febr. havi jelenségek.
8. MGY. 78/2. 1978. febr. 2 old. 1978. márc. havi jelenségek.
Kiemelt megfigyelési programok.
9. MGY. 78/3. 1978. márc. 2 old. 1978. ápr. havi jelenségek.
Bradfield 1978. c. üstökös.
10. MGY. 78/3. 1978. ápr. 2 old. 1978. máj. havi jelenségek.
Kiemelt programok. Pallas pályája.
11. MGY. 78/4. 1978. máj. 2 old. 1978. jún. havi jelenségek.
Vesta pályája.
12. MGY. 78/5. 1978. aug. 2 old. 1978. szept. havi jelenségek.
Teljes holdfogyatkozás.
13. MGY. 78/7. 1978. szept. 2 old. 1978. nov. havi jelenségek.
Kiemelt egyéb programok.
14. MGY. 78/8. 1978. okt. 2 old. 1978. december havi jelenségek.
Kiemelt megfigyelési programok.
15. MGY. 1979. máj. 2 old. Nova Vul '79, SN az M 100-ban.
16. MGY. 1980/1. 1980. jan. 2 old. 1980. febr. havi előrejelzések. Egyéb felhívások.

17. MGY. 80/2. 1980. febr. 2 old. 1980. márc. havi jelenségek.
Egyéb felhívások. Plutó okkultáció.
18. MGY. 80/3. 1980. ápr. 2 old. 1980. máj. havi jelenségek.
Perseida '80. Könyvujdonságok.
19. Értesítés. 1981. jan. 1 old. A METEOR havi megjelenéséről.
Hibaigazítás.
20. Belső és külső bolygók térképe /angolul/. 1982. febr. 2 old.
82/1-es számmal.
21. Nova Agl '82. 1982. márc. 1 old. 82/3-as számmal.
22. PVH 5. körlevele. 1982. márc. 4 old. A PVH új adatbeküldé-
si rendszere.
23. Szimultán meteorészlelési időpontok 1982. júliusban.
1982. jún. 1 old. 82/6. számmal.
24. MGY. 1982. aug. 2 old. Austin-üstökös, Mira Ceti,
Perseida '82. 82/7. számmal.

Megjegyzendő itt, hogy a MGY. 2. a Meteor 77/5-ben jelent meg.
A PVH 1. és 2. körlevele még az AAK-nál, a 3. körlevél a Me-
teor 80/3-ban jelent meg.

Remélhetően ez a jegyzék hasznos segítséget ad a Meteort
beköztetni kívánóknak. A lista összeállításához Deicsics
László adott hasznos segítséget /aki a MGY kisnyomtatványok
naptárrészét éveken át összeállította!/. Hasznos lenne azonban
a jövőben az ilyen külön lapokat is "beleolvasztani" a METEOR-
ba, márcsak fennmaradásuk és beköztetésük miatt is.

KESZTHELYI SÁNDOR - KOCSIS ANTAL

Vasas

B. kenese

132422

R HYA

